

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 filler.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Gazdák évi nagygyűlése!

A legnagyobb magyar gazdasági területben, az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”-ben szombaton és vasárnap folytak a tanácskozások. Összejöttek az évi nagygyűlésre az ország minden részéből a gazdák küldöttei. Négyszáz gazda tanácskozott az összes gazdák bajai fölött.

Először is az elnökségek töltették be, mert lejárt a választási idejük. Az elnökválasztást a lapokban is hangos cikkek előzték meg. A gazdák egyrésze nemcsak közigazdasági politikát akart, hanem a pártpolitikát is be akarták hozni a tisztán gazdasági területre. A tervük nem sikerült. A gazdák nagytöbbsége, igen helyesen, csakis a közigazdasági politikát tartja szükségesnek a gazdasági területben és így a pártpolitikusok kisebbségben maradtak. A volt elnökö-

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület új igazgatója.

ket mind megválasztották. Még pedig *Desseffy Aurél* gróf elnököt *egyhangulag*, *Bujanovics Sándor I.*, *Zselénszki Róbert gr. II.* és *Pallavicini Ede* örörfőt III. alelnököket.

A tisztikarban is változások történtek. *Forster Géza* nyugalomba vonult igazgató helyébe *Rubinek Gyula* ügyvezető titkárt választották meg igazgatonak. — *Szilassy Zoltán* szerkesztő-titkár a szövetség titkára lett. *Jeszenszky Pált* az ügyvezető titkári állásra választották meg. *Buday Barna* a szerkesztő-titkári állást foglalta el.

E jeles emberek arcképeit is bemutatjuk az előléptetések alkalmából, mely kitüntetést valóban megérdemelték másféltizedes közigazdasági tevékenységükkel. Ami csak a magyar gazdatársadalom előbbrevitelét célozta, mindazon munkák keresztül vi-

tele, megtestülése az OMGE. tisztikarának fáradhatlan szorgalma által létesült másfélévtized óta.

Desseffy Aurél gróf elnök szép beszédben köszönte meg a bizalmat, úgy a saját, mint elnöktársai nevében. Aztán elmondotta megnyitó beszédjét, melyben a nehéz gazdasági bajokra, a kivándorlás és aratósztrájkokra mutatott rá. Különösen elítélte a szociálisták izgatásait, akik lelketlenül, rosszra vezetik a munkásnépet. Nem engedik, hogy a szervezett munkás aratási szerződést kössön Péter Pál előtt. A gazda nem várhat bizonytalanságban, neki aratót kell, hogy biztosítson. Hát hoznak külföldről.

Éppen ezért nem tudjuk eléggé ajánlani mindazon aratómunkásoknak, akik ezideig szerződést nem kötöttek, hogy biztosítsák a jövőjüket szerződéskötéssel. Különben jön a bolgár, jön az orosz munkás és a

Szilassy Zoltán, a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szöv. titkárja.

mi véreink keservesen nézik az idegen boldogulását. Ehezés vár a gondatlan magyar munkásra, mert a nagyságos szociálista urak csak tanácsot adnak, de kenyeret soha!...

E kitérés után visszafordulunk a gazdák nagygyűléséhez. Letárgyalták a sorrendet szombaton. Vasárnap a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” tartotta gyűlését. Előadó az új szövetségi titkár, Szilassy Zoltán volt. A tárgyalás igen élénken folyt, mégis legelénkebb itt is a munkáskérdésnél lett. Ebben igen értékes határozat a Rubinek Gyula igazgató indítványának elfogadása, melyet szoról-szóra ideteszünk.

Rubinek Gyula igazgató: T. Nagygyűlés! A két utóbbi ponttal kapcsolatban fontos indítványom volna. (Halljuk. Azt hiszem, *nemzeti állam vagyunk, amely mint nemzet akar fennállani.* (Igaz! Ugy van!) *Bármennyire tisztelői legyünk az egyesületi szabadságnak, egyáltalában tűrhetetlen az, hogy egyesületek nemzetközi program alapján fennállhassanak és szervezkezhessenek. Tiszt. etel javaslom a következő kiegészítés elfogadását: „Nemzetközi program alapján álló szervezetek azonban feltétlenül feloszlatandók.”* (Hosszantartó lelkes éljenzés.) Ezzel kapcsolatban ajánlom az 5. ponthoz elfodásra a következő indítványt: *„Szakszervezetek nemzetközi program alapján álló sajtóorganumokat ne vállalhassanak hivatalos közlönyüknek.”* (Hosszantartó általános éljenzés és taps.) Indítványomat bővebben talán nem is kell megindokolnom. A *„Világszabadság”* izgat, a szakszervezetek pedig annak védőszárnyai alá menekülnek és innen van az, hogy a belügyminiszter nem tud konstatálni megfogható tényeket és adatokat,

Jeszenszky Pál, az OMGE. ügyvezető-utkárja.

amelyek alapján a földmunkás-szövetségeket feloszlathassa. A lap izgat és rendezi a törvény szerint nem engedélyezhető pénzügyűjtéseket. Ennek megszüntetésére kérem indítványom elfogadását.

Elfogadták egyhangulag. A gazdák gyűlésének határozatait pedig vasárnap délután öt órakor 150 tagu gazdaküldöttség vitte Darányi és Polonyi miniszterekhez. Mindkét miniszternél Desseffy Aurél gróf elnök volt a gazdák ügyének szószólója és mindkét miniszter az iratok átvétele után határozottan ígérte a gazdák jogos sérelmeinek orvoslását.

Ez volna a gazdák országos nagygyűlésének rövid története. Hatása pedig az lesz, hogy a gazdák minden vidéken szervezkezhessenek fognak bajaik orvoslására.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Majd csak a jobbik eszükre térnek!

Az ország első gazdája *Desseffy Aurél* gróf mondta ezt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület mult szombati közgyűlésén, vonatkoztatva a mi különben józan, szorgalmatos, munkabíró mezőgazdasági munkásainkra, akiket lelketlen izgatók arra biztatnak, hogy Péter Pál nap előtt ne kössenek a kenyéradó gazdákkal aratási szerződést.

A nemes gróf, aki tisztességes munkásságban, a gazdatársadalom javára irányuló tevékenységben több mint egy emberöltőt töltött el, méltán vette ajakára a megrovó szavakat.

Hadat üzennek ezek az elvakított szegény emberek azoknak, akik az ő megélhetésüket biztosítják azzal, hogy munkaalkalmat adnak nekik.

Édes jó magyar népem, magyar vérem, hozzád intézem szózatomban! A nemes *Desseffy* gróf jóságos lelkének a fenti megnyilatkozása jobban bánthat téged, mintsem hogy ha összeteremtettézt volna!

— Kapások ne kapáljatok! Kaszások ne kaszáljatok! — mondja nektek a szociálista vezér. Nos, hát édes jó magyarom, megmondom, hogy ha az izgató szavát megfogadod, mi sors várakozik reád.

Ha nagy Magyarországon a jövő aratáskor nem pendül a kasza, az „I-tenáldást” nem aratják le dolgos magyar kezek, akkor lábom rothad a befaló falat kenyérnek való termés. Mi jön ez után?

A birtokos osztály még jobban megterheli a telekkönyvet, amugy is adósság alatt görnyedő földjére újabb terheket rak, de te szegény, édes jó munkásnépem kenyér nélkül fogsz maradni a családdal együtt! Éhség, nyomor és végzetlen szenvedés jár a nyomdokába ennek a munkamegtagadásnak. Éppen ezért józan megfontolásra ajánlom neked édes jó munkásnépem a nemes gróf intését, hogy *majd csak a jobbik eszedre* fogsz térni.

Elismerem, hogy sok a bajod néked is, de a kenyéradó gazdád is a bajok alatt görnyed. Sok az adója, nem győzi a pénzintézeti kölcsön évi kamatját fizetni, ellenben aszaj, fagy, rozsdaköd, szárazság állati járvány, jégeső és minden más egyéb bajjal sújtja a magyarok Istene a balkezevel a te munkaadódat. Gondold meg tehát édes népem, ki verejtékkel keresed a mindennapi kenyeredet, vajjon nem-e jobb munkában, keresetben elégedetlenül *dolgozni*, mint *dolgotalanul éhezni*? Vagy idegen munkás jöjjön helyedbe? Igaza van tehát mégis a nemes grófnak abban, hogy „*majd csak a jobbik eszükre térnek!*” Ugy legyen.

(H. A.)

Az ország dolga.

A képviselőházban a mult héten és ezen a héten is a földmivelési költségvetést tárgyalták. Egyetlen egy miniszteri tárcsa költségvetésénél sem volt olyan nagy vita, mint ennél. Ennek meg is van a maga oka, mert a földmivelést ma nagy bajok fenyegetik, a mezőgazdasági munkások nem akarnak szerződésre lépni a munkaadókkal.

Darányi miniszter nagy beszédet mondott, melyben megnyugtatta teljesen az aggódo gazdákat aziránt, hogy olyan intézkedéseket fog életbeléptetni, melyek alkalmasak lesznek arra, hogy az aratási munkák békeségesen eivégezhetőek legyenek.

A delegációk is elkezdtek már e héten a munkát.

A magyar közösügyes bizottság kedd délutáni ülésén megkezdte a külügyi költségvetés tárgyalását. *Aerenthal*, az új kancellár, többször felszólalt, persze németül, de oly megnyugtató kijelentéseket tett a magyar

kivánságok lehető teljesítéséről, hogy az előirányzatot általánosságban hamarosan elfogadták.

Az osztrák delegáció albizottságában a hadsereg szállításáról volt szó, amelyeknél a magyar állam is érvényesíti most már az öt megillető jogait, még pedig éppen az osztrák kormányval történt megállapodás alapján. A kívánt felvilágosításokat *Forst* dr. osztrák kereskedelmi és *Auersperg* gróf földmivelési miniszter adta meg. *Forst* elismerte ugyan, hogy a magyarok bizonyos előnyöket értek el, tekintve immár fejlettebb iparukat, de egyben rámutatott arra is, hogy ez a megállapodás, amelyet két független állam kötött, már bevezetett tény.

Buday Barna, az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkárja.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetőek meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

A népipari vásár megnyitása.

A Tulipánkert-Szövetség hölgybizottsága által a régi tőzsdépületben rendezett népipari karácsonyi vásárt hétfőn délelőtt 11 órakor nyitották meg fényes közönség jelenlétében. A megjelentek között voltak többek között: Apponyi Albert gróf és Andrássy Gyula gróf miniszterek, Rákosi Jenő és Chorin Ferenc főrendiházi tagok, Pallavicini Ede őrgróf, Jekelfalussy Zoltán kamarás, Almássy Imre gróf, Edelsheim-Gyulay Lipót gróf, Károlyi István gróf, Barabás Béla, ifj. Madarász József, Szalay László képviselők, Apponyi Albertné, Batthyány Tivadarné, Batthyány Lajosné, Hadik-Barkóczy Endréné, Károlyi Sándorné, Károlyi Gyuláné, Batthyány Józsefné, Almássy Györgyné grófnők.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter betegsége miatt a kiállítást Sztéryni József államtitkár nyitotta meg, aki tizenegy órakor érkezett meg. Az államtitkárt Batthyány Lajos gróf a Szövetség elnöke üdvözölte szép beszéddel. Az államtitkár hosszabb bevezetőben válaszolt. Kiemelte a háziipar nagy fontosságát és különösen annak művészeti és közgazdasági motívumaira mutatott rá. Nagy tetszéssel fogadott bevezető végén megnyitotta a kiállítást, majd a rendezők kalauzolásával megtekintette az egyes sátrakban fölhalmozott gyönyörű háziipari cikkeket és nagy elismeréssel nyilatkozott a látottakról.

A Szent István-Bazilika záróköletétele.

A bazilika építésének utolsó részlete szombaton ment végbe a király és az ország főméltóságainak a jelenlétében. A művészeti díjplomb külseje és belseje növény-, szőnyeg- és szövetszítással volt felékesítve. A nép már korábban regeltől özönlött a Lipótvárosba, a Bazilika tájára, de a templom csak azok juthattak be, akiknek külön meghívójuk volt. Így is szorongáig megtelt a templom hajója. Az egyházi részét az ünnepségnek Hornig Károly báró veszprémi püspök vezette János Gusztáv és Rada István kanonokok segédletével.

A király megnézte a szentegyház műalkotásait és az egyes művészekkel beszélgetett. A záróköletétel után teljesen befejeződött a Szent István-Bazilika építése, mely közel félszázadig tartott.

A koldus pap hagyatéka.

Ismert alakja volt a fővárosnak a koldus pap. Jártarotta Budapest utcáit és összeszedte, amit talált, rongyot, papírost, szivarvéget. Mindent tudott értékesíteni, mindent pénzzé tett. Amellett koldult is és így lassan-lassan vagy tán nem is igen lassan, csak gyűlt a pénze.

Kiadni, nem adott ki pénzt semmire. Hálni egyideig a nyugati, majd a keleti pályaudvar harmadosztályú várótermében hált. Mióta azonban ezeket éjjelre bezárják, a főpostán huódott meg az öreg pap. Tíz órakor megjelent a távirat-ladónál, lekuporgott a légfűtő feletti ablakmelyedésbe, imádkozott sokáig, azután battyujára hajtotta fejét és elaludt. Sokszor előbb pénzügyi miveleteket hajtott végre: beváltotta az összekoldult krajcárokat forintokra. Jámber ember volt az öreg pap. Az esztergomi főegyházmegevének volt apja, aki mint aranyművész áldozar hagyta el papi állását. Hogy miért, nem tudni. Itt a fővárosban a nevét sem tudták. Most derült ki a neve, most, hogy meghalt. Dr. Gerlach Ferencnek hívták, három doktorátusa volt, theologiai, fizikai és kánonjogi sub auspiciis regis. Ugy tudódott ez most ki, hogy meghalt az öreg és halála előtt — végrendeletkezett. Félév óta a Rókus kórház lakója volt az öreg és néhány nappal ezelőtt közjegyzőt hívott. Testámentumot akart csinálni. És csinált. 230.000 koronáról szóló takarékpénztári könyvet vett elő és ezt a nagy vagyont az esztergom-főegyház-megyei katolikus iskolák fejlesztésére hagyományozta. A hetvenkilenc éves öreg papot mult hét szombatján temették a Rókus-kórházból. Nyugodjék békében! A fölsegített iskolák növendékei hálásan emlékezzenek meg nemes jöltevejükéről.

A baptisták hitközségeinek feloszlata.

A kultuszminiszter a hivatalos lapban kiadott rendeletével feloszlatta a baptisták központi szervezetét.

A baptisták a mult év óta a vallás szabad gyakorlatáról szóló 1895. évi törvény alapján törvényesen elismert vallásfelekezetet képeznek.

A baptisták hitfelekezeti szervezete Lukács György kultuszminiszter által kibocsátott rendeletben nyert szabályozást. A szabályzatban megkivánt minősített, iskolai képzettséget az alsóbb néposztályból kikerülő hit apostolai kimutatni nem tudják és így Apponyi miniszter kénytelen volt feloszlalni a hajduböszörményi, nagyvárad, kolozsvári, bihari, ócsai és békési baptista hitközségeket, valamint a baptisták központi szervezetét: a szövetségi bizottságot.

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám

Borértékesítő-osztályt

szervezett, mely a bortermelő gazdaközönség szolgálatára áll.

— Kiterjedt összeköttetések a bel- és külföldi vevőkkel. —

Hüen mintázott ajánlatok kéretnek.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Földhaszonbérlo szövetkezetek.

Biharban, ahol az üzleti szellem élősdiei ugyancsak pusztították a népet, erősen terjed a szövetkezeti mozgalom s már hallunk bangokat bérlo szövetkezetek alakításáról. Mezőgyán biharmegyei községben van megalakulóban a bérlo szövetkezet. A mezőgyániak már eddig is jó uton haladtak: a községben virágzó fogyasztási szövetkezet van, mely a Magyar Gazdaszövetségnek tagja, van olvasóköri, melyben egészséges az élet s nem találnak benne otthont fölforgató törekvések. A község határában terül el Kézdi pusztá, a nagyvárad püspökségnek 600 holdas birtoka, mely eddig is bérleti kezelésben volt. A pusztá Szmrecsányi Pál püspök jóindulata révén a mezőgyáni kisgazdák kezére kerül. Vasmegyében szintén a megvalósulás felé közeledik a kisgazdák törekvése, hogy szövetkezve jussanak földhöz. Monoron is bérlo szövetkezet van alakulóban. A monorvidéki nép, amely józan gazdasági értelmiségének már akkor adta tanujelét, midőn hitelszövetkezetet és gabonaraktszövetkezetet állított fel, az egri főkapitánhoz fordult 370 aláírással ellátott kérvénnyel, hogy a monori és zsigeri határban levő 7300 holdas birtokát a szövetkező földművesnépnek adja bérebe. Nemes ügyük támogatására Darányi Ignác földművelésügyi minisztert is felkérték külön kérvényben, amelyben vázolják a nagy szövetkezet célját és tervezését. A készülő szövetkezet, ha a terv megvalósul, azért érdemel különös figyelmet, mert a főváros-hoz közel olyan mezőgazdasági telepnek ígérkezik, amely a maga ezernyi dolgos mezei, kerti munkásával a főváros élelmiszer-szükségletének jelentékeny részét elő tudja állítani.

A bérlo szövetkezet a jövő év elején alakul meg, mintegy 300 taggal, hogy négy évig, amíg a bérlet átvétele megtörténik, kiki minden tíz holdas parcella után befizethessen heti 3 koronát. Eszerint a bérlet átvételekor már 600 korona állna mindegyik tag rendelkezésére, amelyből 400 koronával a félévi haszonbért fizeti ki előre s fesszerelést szerez be, 200 koronát pedig a szövetkezeti alapra jut. T-hetét és anyasertést az állam ad, a lóállományt pedig a fővárosi lovasezredektől kiadott lovak szolgáltatják. Az új

földön úgy építkeznek, hogy eladják régi házaikat vagy bérbeadják s a bérösszegre a szövetkezet ad neki kölcsönt. A szövetkezet üzemkörébe felveszik a tejtermelést, a házikenyér-sütést, házinyultenyésztést, tarhonya- és levéstészta készítést, sertés- és marhahizlalást olyanképpen, hogy a nyultenyésztéssel a gyermekek, a házikenyér-sütéssel s a tarhonyakészítéssel az asszonyok foglalkoznak. A bolgárok példája szerint konyhakerészetet is üznek szövetkezeti termeléssel; a zöldségféléket naponta vagonokkal szállítják a fővárosba, míg a paradicsomot és ugorkát a külföldi piacokra küldik. Az állam által felállítandó szeszgyár mellett a szövetkezet malma végzi el az őrlési munkákat.

Látjuk mindezekből, hogy a földhaszonbérlo szövetkezetek dolga is kezd kialakulni lassanként. A szövetkezeti eszme győz minden irányban, ha lelkes emberek munkálkodnak érdekében.

A fiumeiak is szövetkeznek. Fiumében, az élelmiszerkereskedők kartelt kötöttek, hogy az árakat még inkább felcsigázhassák. A kereskedők eljárását a városi hatóság elítélte és a közéleti bizottság ülésén kimondották, hogy felszólítják a fogyasztó közönséget, kerülje el azokat az üzleteket, amelyekben a kartel árai szerint árusítanak. Az uzsoráskodás megtörése és esetleges újból való feltámasztásának elejét veendő, mozgalom indult meg, hogy a nagyközönség fogyasztó szövetkezet alakításával védje meg érdekeit. Az igazi fejlődés útja, hogy a termelő és fogyasztó egymásra találjon és közülök a fölösleges elem, a közvetítő kitolassék, kezd mindinkább átmenni a köztudatba. Valamikor talán, amikor még nem voltak a vasutak, szóval amikor még silányak voltak a közlekedési eszközök, jó, hasznos szerepük lehetett a közvetítőknek. Most azonban, hogy az ember egy nap lefolyásával az egyik határszélről a másikra utazhat, kétséppé vált a közvetítők szereplésének fontossága. Mindinkább kezdi belátni a két egymás nélkül nem boldogulható fél, a termelő és fogyasztó, hogy a harmadik elemre szükség nincs és nem hajlandó tovább egyik sem áldozni kenyelmi szempontok miatt a közvetítőnek. Azt pedig, hogy uralkodjék felettük, mint jó ideig tenni ezt módjában volt, tovább engedni éppenséggel nem akarják. Persze a követítők elbizakodott és sok tekintetben elhatalmasodott tábora nagy szemeket mereszt, ha arról hall, hogy a jó fejőstehenei cserben akarják hagyni. Nem tetszik sehogysem a dolog és szörnyen berzenkednek, hogy így nem engednek, úgy nem engednek. Pedig hát teljesen hiabavaló a kapálódzás, a derekukat a helyes

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEK TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek.**

Magánjárók

(úti mozdonyok)

cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről.

fejlődés előtt be kell adni. Be bizony ez ellen többé mi sem segít. És így van ez jól.

Központi tejszarnok-szövetkezet. A napokban tartotta rendes évi közgyűlését a főváros egyik legnagyobb szövetkezeti intézménye: a *Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet*. A közgyűlés elé terjesztett évi jelentés szerint a múlt év folyamán a szövetkezet tagjai beszállítottak összesen 15,263,494 liter tejet, a beszállítás a múlt évihez képest 1,435,502 literrel több. Ez az eredmény, tekintettel arra, hogy a két év előtti nagy szárazság még most is érezteti hatását, amennyiben a marhaállomány lényegesen csökkent s a tehénbeszerzés a magas állattárak miatt nagy anyagi áldozatokkal jár, szépnek mondható. A beszállított tejet a központ 2,359,542 koronáért értékesítette. Egy-egy liter tej után tehát 20.63 fillér bruttó értékesítési árat ért el, a költség 5.01 fillér volt. A termelő tehát a tejnek literjeért 15.62 fillért kapott, ami eléggé kedvező eredmény, ha figyelembe vesszük azt, hogy a tejet vidékről hozzák fel a fővárosba, s azt meglehetősen nagy szállítási díj is terheli. Igaz ugyan, hogy jobb piacot keresve se lehet találni a teje és tejtermékekre, mint a főváros, de viszont figyelembe kell vennünk, hogy kényesebb fogyasztóközönség nincs sehol az országban, mint a fővárosban s ezért a szövetkezetnek meglehetősen nagy költséggel kell dolgoznia. Száz és száz dolgos kéznek ad munkát a tej és tejtermékek megfelelő előkészítése, míg végre a hajnali órákban számos kocson szerte hordják a városba az egészséges tejet, úgy, hogy az álmából ébredő főváros már kora reggel megtalálhatja a szövetkezetnek 116 saját kezelésében lévő elárúsító helyén egyik legfontosabb táplálékát: a tejet.

Gyümölcselárúsítás és az angolok. Az angol fogyasztószövetkezetek az őszi idényben megállapítanak egy napot, amelyen a gyümölcskonzervek, aszalt gyümölcsök, vaj, sajt s fűtölthús kerülnek eladás alá kiállítás és társas összejövetelek keretében. Így legutóbb Manchesterben 7,221,000 korona értékben került eladásra szárított és aszalt gyümölcs, vaj, sajt, tea, kávé, sódar, szalonna, szappan stb. London, New-Castle, Bristol és Cardiff szövetkezeteiben három óra alatt 13,300,000 korona értékű áru került forgalomba. Hasonlóképpen a skót leithi és glasgowi fogy. szövetkezeteknél 619,000 korona értékben árusítottak el gyümölcskonzervet. Az angol fogyasztószövetkezetek egyetlen nap alatt az eladott gyümölcskonzervekkel 515 waggont töltöttek meg. Vajjon mikor leszünk mi itt?

A szövetkezeti kocson. Egyik legutóbbi szövetkezeti összejövetel alkalmával Hérics Márton ászári plébános szükségesnek találta elmondani tapasztalatait azon előnyökről, melyeket a szövetkezeti italmérések beállításával az ő falujában már eddig is mint számbavehető eredményt elért: Ezek 1-ször a rossz borokat mérő korcsmák megbuktak, eltűntek; 2-ször a szövetkezetek által vásárolt borok a borok árát 100%-al képesek

voltak emelni; 3-szor a korcsmáros személyét jól megválasztotta, ennek kötelességévé tette a szövetkezet a korcsmai záróra ellenőrzését s ennek folytán; 4-szer a korcsmák hangja, a korcsmai közvélemény tisztult — a durva beszéd, az istenkaromlás megszűnt, az Istenháza, a templom, jobban látogatott lett. Bizony akárcsak mit mond is, ezek szép eredmények.

Előfizetési felhívás.

A Független Ujság a XIII. évfolyamba lép e hó végével.

☛ 1907. január hó elsejével új előfizetést nyitottunk a „FÜGGETLEN UJSÁG“-ra ☛

A kinek előfizetése december hó 31-én lejár, azt kérjük sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat külön levélben elküldjük.

Előfizetési ár:

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

A „Független Ujság“ a család igazi barátja, tanácsadója, mulattatója. Tizenkét esztendő óta mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentúl is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Karácsonyi ajándékunkat, a „Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv“-et minden előfizetőnk megkapja.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

SZÖVETKEZETE

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☛ Nagy köpinczéi: BUDAFOKON. ☛

ÉRTÉKESÍT huféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!
Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

• MI UJSÁG? •

A király elutazása. A király, az eddigi megállapodások szerint, budapesti tartózkodását már a jövő héten megszakítja és 18-án visszautazik Bécsbe. Pár napig Schönbrunnban fog lakni, ahonnan, mint évek óta már történik, a karácsonyi ünnepekre leányához, Mária Valéria főhercegasszonyhoz utazik Wallseebe. Ujév után valószínűleg visszajön Budapestre és itt ez alkalomból udvari bált terveznek, ami két év óta nem volt.

A bolgár fejedelem Magyarországon. Ferdinánd bolgár fejedelem Markov tábornokkal és Kóburg herceg fiával, Lipót herceggel Rimaszombatra érkezett. Az állomáson Marikovszky Géza uradalmi főintéző és az állomási főnök fogadták. Innen a balogi uradalomba hajtottak néhány napi vadászatra.

Özv. Károlyi Sándorné grófné meghalt. Károly Sándor gróf özvegye hétfőn Abbaziában meghalt. Csak néhány hónappal élte túl tehát jeles emlékű férjét a megboldogult, akinek jótékonyága, melyet a budapesti Bölcsődeegyesület, a rákospalotai Klarisseum és más hasonló jótékony intézetek lapjai aranybetűkkel örökítenek meg, ezerekre árasztotta sugarát. Károlyi Sándorné grófnét pénteken, 14-ikén Főthön temették férje mellé a családi sírboltba. A temetést Csáky Károly gróf váci püspök végezte.

Udvari ebéd. Kedden délután 6 órakor a királyi várpalotában udvari ebéd volt, amelyen a királyon kívül számos előkelőség vett részt.

A pápa új orvosai. Rómából jön a hír, hogy Marcia Fáva tanárt udvari orvossá, Petaccit pedig, aki már IX. Piusz alatt is udvari orvos volt, helyettes orvossá nevezték ki.

A felrobbant roburit-gyár. A dortmundi roburit-gyár robbanása ügyében megindított vizsgálat eddig nem szolgáltatott semmiféle határozott támpontot arra nézve, hogy a robbanást és tüzet bűnös merénylet vagy pedig a gyár ré-zéről vétkes gondatlanság idézte elő. Roth dr.-t, a roburit feltalálóját a bochumi államügyészség felkérte, hogy nézze meg a szerencsétlenség színhelyét és tapasztalatairól adjon szakértői véleményt.

Hegyi Antal Csongrádon. Hegyi Antal múlt héten Csongrádra érkezett. Szentesig hosszú köcsisóban eléje utaztak a községi bíró és a legtekintélyesebb gazdák. A község lakossága lelkesen fogadta volt plébánosát.

Debreceniek látogatása Belgrádban. Ez év nyarán a belgrádi szerb dalosok meglátogatták Debrecent. A debreceniek most ezt a látogatást viszonzni fogják. E hónap 22-én a debreceni Füredi-testvérek hangversenyt rendeznek Belgrádban és ez alkalommal huszonöt tagból álló debreceni társaság érkezik oda Veszprémy Zoltán főispán vezetése mellett. Belgrádban — mint onnan jelentik — a magyar vendégek fogadására külön bizottság alakult és általában mindenütt örömmel értesültek a látogatásról, amelyet a sajtó is nagy szimpátiával tárgyal.

Szerencsétlen léghajós. Berlinből jön a hír, hogy Barcelona külvárosban Calvo léghajós felszállott kormányozható léghajójával és le akart ereszkedni a város kellős közepén. A léghajó kosara azonban a távirósodronyok közé került, felborult és Calvo lezuhant öt emelet magasságból. Nagy néptömeg szemeláttára szétzúzott testtel holtan terült el az utca kövezetén.

Ezer korona egy halotti bizonyítványért. Cseh Gyula darázi jegyző állította ki Croi-Dülmen herceg halotti levelét, aki Frigyes főherceg magyarországi birtokán rendezett vadászat alkalmával meghalt s Karapancsán rövid betegség után meghalt. A herceg özvegye most ezer korona tiszteletdíjat küldött a jegyzőnek.

Egy falu pusztulása. A zalamegyei Kisrada községben az elmúlt héten tűz ütött ki, melynek szomorú következményei lettek. A virágzó község helyét ma három megrongálódott épület és szomorú romok jelzik. Az emberek a szabad ég alatt tanyáznak és végső kétségbeeséssel siratják el odavesztett összes javaikat. A nyomor a községben leirhatatlan. Vannak, akik éppen csak a rajtuklevő ruhát menthették meg, odavesztett minden egyéb ingóságuk, telre való elegyük.

Az első nő-képviselő. Pétervárról jelentik, hogy a finnországi új választási törvény alapján, amely szerint minden 24 esztendőös állampolgár, nemre való tekintet nélkül, képviselővé választható, megválasztották báró Grippenberget Alexandrát a helsingforsi kerület képviselőjévé. A báróné még fiatal asszony és több finnországi nőipari iskola megalapítója.

Az Amerikába vándorolt magyarok hadkötelezettsége. St-Louisból jelentik, hogy az ottani magyar egyesületben nemrégiben érdekes határozatot hoztak. A St-Louisban élő mintegy 35,000 magyar között ugyanis

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökségénél
BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 32. szám.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

közel 1500 hadköteles van és ezeket felhívta az ottani osztrák és magyar konzulátus, hogy sorozásra jelentkezzenek. A magyar egyesület e tárgyban ülést tartott és kimondta, hogy az ifjak nem kötelesek e felhívásnak eleget tenni, miután sem a hazai sorozóbizottságok, sem pedig a fősolgabírák, illetve községi jegyzők nem küldtek nekik behívókat.

A főváros közbiztossága. A székesfőváros közigazgatási biztossága ülésén Boda Dezső főkapitány a következőkben számolt be a fővárosnak múlt hónapi közbiztossági állapotáról. Novemberben a rendőrség 2009 büneset nyomozását fejezte be. Ebből 732 volt buntett, 1377 vétség. A testi sértések száma 216. A vagyon ellen való büncselekmények között 147 a csalás, 126 a sikkasztás és 947 a lopás. A rendőrség 201 büntetést tartóztatott le. Ezek közül 185-öt az illetékes bírósághoz kísértek 2-öt kórházban helyeztek el, 14-et szabadonbocsátottak. A fogház és toloncügyszálynál 1631 ember került közigazgatási elbánás alá. Ezek közül 724 kihágási büntetését töltötte ki 7-et javítóintézetben helyeztek el, 18-at a fővárosi elüljáróságokhoz kísértek, 178-at egyéb hatóságok adták át. 281-et kényszerutlevéllel kiutasítottak. 429-et eltoloncoltak 94 átkelési tolonc volt. Az elbánásban részesültek között 570 nő volt. Az eltoloncoltak közül 15 honost, 1 idegent 1—5 évig, 24 honost és 4 idegent 5—10 évig, 3 honost és 7 idegent mindenkorra kitiltottak a fővárosból. Koldulás miatt 87 ember volt elzárva.

Munkások szerencsétlensége. Szentpétervárról jelentik, hogy a Thornton-gyár 2000 munkása hazamenet átment egy patakon átvezető keskeny padlón. A padló hirtelen leszakadt és mintegy 100 munkás a jégre. Innen pedig a vízbe esett. Mindössze 11 embert sikerült megmenteni de a szerencsétlenül jártak pontos számát csak később lehet majd a gyárban pontosan megállapítani.

A halál, mint gyógyítószer. Obersohn Benőné, a Magyar Jelzőlog Hitelbank igazgatójának a felesége melibelőtte magát. Elvitték a Herzl-téle szanatóriumba, hol haldoklik. Már hosszabb idő óta gyomorrák gyötörte a szerencsétlen asszonyt és emiatt akart meghalni.

A világ népessége. A világ népességének növekedéséről a minap jelent meg egy kézikönyv Londonban, amelyből a következő érdekes adatokat vesszük át. A világ összlakossága az 1905. évben az 1895. évvel szemben 63 millió főnyi szaporodást mutat, ami az egyes jelentékenyebb államok, illetőleg népek közt így oszlik fel:

	1895	1905
Oroszország...	125.000.000	141.200.000
Egyesült-Államok...	68.934.000	83.143.000
Németország...	52.279.000	60.505.000
Japán...	42.271.000	47.975.000
Anglia...	39.221.000	43.221.000
Franciaország...	38.459.000	39.300.000
Olaszország...	31.296.000	33.604.000
Ausztria...	24.971.000	27.241.000
Magyarország...	18.257.000	20.114.000
Spanyolország...	18.157.000	18.900.000
Kisebbségek...	47.732.000	54.166.000

A világ legnagyobb városainak lakossága: London 4.872.710, New-York 3.437.700, Páris 2.714.000, Berlin 2.040.000, Tokio 1.819.000, Chicago 1.699.000, Bécs 1.675.000, Filadelfia 1.294.000, Szent-Pétervár 1.265.000, Moszkva 1.039.900 és Buenos-Aires 1.026.000.

GAZDASÁGI DOLGOK

A rétgondozás tizparancsolatja.

1. Ha azt akarod, hogy sok és jó takarmányod legyen, gondoskodj arról, hogy a talaj nedvességi állapota megfelelő legyen. Tulnedves talaj csak rossz takarmányt terem.

2. Gondoskodj arról, hogy a talajhoz a levegő is kellőleg hozzáférjen. Ezt eléred, ha ősszel vagy tavasszal a rétet megfogasolod.

3. Ha komposzttal vagy istállótrágyával trágyázol, ne feledkezzél el a foszfortrágyázásról sem, mert az állati trágyák és a komposzt igen kevés foszfort tartalmaznak. Rétekre a legalkalmasabb a foszfortrágya, a Thomassalak és kiszórásra a legkedvezőbb időpont az ősz vagy a tél. Hektáronként 4—6 mm. szórando ki.

4. Ha nincs elegendő istállótrágyád a rétrágyázásra, úgy a Thomassalak mellett 4—6 mm. kainit is elszórando.

5. Ha ősszel vagy télen nincs időd a trágyázásra, megteheted ezt tavasszal is.

6. Ha vízelöntések, áradások miatt tavasszal nem trágyázhatsz, megteheted ezt az első kaszálás után is.

7. Savanyu réteket mésztrágyázással javíthatunk.

8. Tavasszal egyengesd el a vakondtúrásokat, nem árt ilyenkor a hengerezés sem.

9. A kaszálás a réti füvek és virágok java virágzásában történjék, ekkor lesz legértékesebb a takarmányunk. Tömegben kevesebb lesz ugyan a takarmány, de táplálóbb, mintha addig várunk, hogy a növények megfásodjanak.

10. Ügyelj arra, hogy a gyom és mérges növények el ne terjedjenek. Ha mégis nagyobb mérvben mutatkoznak, korai kaszálással védekezhetsz az elterjedésük ellen.

A mochos kácsa husának kellemetlen pézsmazét elveendő, leöléskor fejét le- és tarmirigyét kivágják. Piacon az így megcsontított kácsa vevőre persze nem igen talál, a háztartásban azonban felhasználható. E diszkacsát tartó parkító-tulajdonosoknak nem rossz ezt tudni.

Gyepföld gyűjtésére legalkalmasabb az őszi idő. Ásók kapák segítségével mintegy 10 cm. mélységben s tetszés szerinti terjedelemben, gyeptégla formájában nyerhető az. Ha a szükséges mennyiség meg van nyerve, árnyékos helyre hordatja az ember, s ott garmadába rakja. Telen át trágyalével vagy árnyékszékkel többször meglocsolgatja. Félév elteltével szét kell aztán hányni a garmadát s el kell aprózni és egész nyáron át — olykor ismét trágyalével öntözvén — rakásba gyűjtve kell hagyni. Egy további szétaprózás csak előnyös. Ha a földhalom átszikkadt és megrepedezve szétesett, táglyuku vasrostán át hányandó, kupaczbba gyűjtendő és hasznalando.

Elhullás kacsahizlalásnál. Kacsák hizlalásánál meg kell, hogy a hizlalás alá fogott állatok minden látszólagos ok nélkül elhullanak. Az elhullásnak sokféle okozója lehet, így többek között járványos betegségek, rossz elhelyezés, pld. légvonatos, tulvilágos, hideg és piszkos rekeszek, stb.; különösen az utóbbi igen fontos a kacsahizlalásnál, mivel dacára annak, hogy ezen állat a szabadban piszkosságra, a sertéssel

A hercegisasszony elhagyja a zárdát.

is vetekedik, elhelyezésénél, főleg azonban a hizlalás alkalmával, feltétlen tisztaságot igényel. A tengeri féleségének megválasztása nem játszik itt szerepet, mivel ha az egészséges és elég nagyszemű, akkor az igen jó hizlaló takarmány, azért jegyeztem meg, hogy nagyszemű, mivel a kisszemű tengeri a töménél gyakran a bárzsing helyett a légesőbe jut és így előfordulhat, hogy az állat bele is fullad, ha pedig meg nem ful, akkor az evvel való etetés meg állatkinzásnak minősíthető. Esetleg még nincs kizárva, hogy ezen elhullott állatok egyike másika begyrepedésben pusztult el, azáltal, hogy igen erősen meg lesznek tömve. A rossz hizásnak az okai ugyancsak a fentiek valamelyikében rejhetnek, mivel beteg, vagy rossz elhelyezésű állatok nem hizhatnak jól. Külföldön szemes tengeri helyett árpa, tengeri, vagy pohánkadara és tejből készített csikkal tömők a kacsákat s állítólag az ily takarmánnyal hizlaltak hamarabb biznának és husuk rendkívül porhanyóssá válnék.

A tulipán téli kezeléséről. Szeptember vagy október havában, de még november elején is lehet, eserepekbe ültetjük az erre a célra legalkalmasabb hagymákat három-négyesével homokos melegágyi földbe. A nagyobb hagymákból kettőt-hármat ültetünk együvé és sötét, hűvös helyen teszszük el, mindaddig, amíg meg nem gyökeresedtek. A Duc- van Tholl-fajtának hajtását már november második felében kezdhetjük, ha idejekorán ültettük el. Hajtásra olyan eserepeket választunk, amelyekben a hagymák már egészen begyökeresedtek és a hajtások kifejlődtek. Megöntözvén eleinte gyenge langymelegre állítjuk, az ablak közé s befedjük mohával. Mintegy nyolc nap múlva a fűtött szobába állítjuk jó melegre, sötét üveggel vagy papírsapkával beföldjük és egyenletes nedvesen tartjuk. Ha a virágok a levelek közül kibujtak és szineződni kezdenek, a fedőket eltávolítjuk s a virágok kiognak nyilni. Január elején kezdjük az októberben elültetett tulipánokat hajtani s mentül közelebb jutunk a kikelethez, annál jobban viritanak.

Nemi ösztön jelentkezésének késése az üszöknél. E jelenség leggyakrabban a túlbő táplálástól s a mozgás hiányától származik, amikor tehát a soványabb tartás s a sok mozgás a legjobb orvosság. A tengeridara s az olajpogácsa okozza a nagyon jó kondíciót s azzal a nemi ösztönkésését is. A szarvasmarha felnevelésénél az az elv követendő, sőt jövedelmezőségi szempontból kell is követnünk, hogy 1¹/₂ éves koron túl nem adunk abrakot mindaddig, míg az előrehaladott vemhesség s a közelgő ellés szükségessé nem teszi. „Az abrakolást illetőleg bizonyos az, hogy a tejelőfajták borjaival a 3/4 éves koron túl már alig érdemes abrakot etetni, vagy legfeljebb csak némi olajpogácsát akkor, ha sok répát s szalmát adagolva, kevés fehérje jutna nekik. Nyáron tehát a legelőn táplálkozzék a tejelőfajtabeli növendékmarha, télen pedig főleg csak répát, szénát s szalmát kapjon, de darát, korpát s általában oly koncentrált takarmányt, mely fehérjében nem különösen gazdag, aligha ajánlatos a 3/4 éves koron túl etetni, mert a most már nagyon megcsökkenő növekedéshez a közönséges takarmányok is elegendő keményítőértéket szolgáltatnak. Ellenben a szimmentháli borjút sokkal hosszabb ideig célszerű belterjesen táplálni, mert annak csak 1¹/₂ éves korban hanyatlik a takarmányértékesítő képessége annyira, mint a tejelőfajtáké 3/4 éves korban.

Ezért tehát a szimmentháli borjuval 3/4 éves korán túl is etethetünk darát, korpát stb., még pedig ha inkább tejelővé akarjuk fejleszteni, legalább 1 éves koráig, míg ellenben, ha inkább husmarhává akarjuk átalakítani, akkor esetleg 1¹/₂ éves koráig is, de azon túl a szimmentháli marha is beéri nyáron legelővel, télen pedig répa, széna s szalmával.“ Idejegyezzük még, hogy némelyek jó hatást tapasztaltak attól, ha naponta egy tenyérnyi kendermagot etettek üszöikkel, valaminthogy a tyukokról is azt tartják, hogy jobban tojnak, ha kevés kendermagot kapnak. Hogy a bikávali gyakori együttlét is hozzájárul az üsző nemi ösztönének ébresztéséhez, eléggé ismeretes dolog. *Cselkó István.*

Házinyultenyésztés. A francia kosorru nyulak (Lapin) ugyan szintén a husnyulak fajtájához tartoznak, mindazonáltal tenyésztésük nem ajánlható annyira, mint a nagyfajta belga óriás vagy normandiai nyulaké, azon okból, mivel tenyésztésük nagyobb gondozást igényel, nem oly edzettek, mint fenti két fajta.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-u. 31.) felismerve a házinyultenyésztés rendkívüli hasznát és nemzetgazdasági fontosságát egy, az egész országra kiterjedő házinyultenyésztési akciót szervezett, hogy a házinyulhust mint napi élelmicikket a fővárosban bevezesse. Nyultenyésztési üzemében egy pepiner-tenyészetet is létesített, ahol nemesfajú, tenyészanyagul szolgáló belga óriás, kék óriás, ezüst szörme és normandi nyulakat tenyészt.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasút-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczélekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmes ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

Egy darab magyar történet.

(Folytatás és vége.)

Eszterházy Antal gróf.

A kuruc szabadságharc kezdetén labanc ezredes, aki Forgách Simonnal, Botyánnal, Viarddal és Schlickkel együtt harcolt a zólyomi csatában a kurucok ellen. Forgách Simon gróf, aki később szintén kuruccá és tábornagygyá lett, két nappal előbb még azt írta Csáky Imrének: Dominus Nicolaus Beresényi Losoncon vagyon, onnat sokat írál, et de verbis — quantum vis; de puskaport nem akar szagolni. Mi rút dolog ez a magyarországi zürzavar, jobb volna Miklósnak Mária Magdolnaként az kereszthez mászni, még most ideje volna, mert bizony ezzel a kóborló, rendetlen haddal semmit sem végez.

Hanem bezzeg megjárta két nap mulva e kóborló haddal.

Zólyom vára alatt úgy megverte őket Beresényi, hogy Schlick még azon éjjel kiszaladt Besztercebányáról s futva menekült Ritschen tábornok felé. Esterházyéknak meg azt izente, hogy vágják keresztul magukat, ahogy tudják s jöjjenek utána.

A zólyomi harc után a császárnak hada úgy szerte-széledt, hogy alig bírták összeszedni.

Károlyi kétezer lovassal rácsapott Forgách tábornok várára s elfogta az ő és Eszterházy Antal feleségét. Aztán nyomon követte a bomladozó hadával folyton hátráló Esterházyt, akinek magyar katonái egyre-másra szökdöstek táborába, úgy, hogy ezernégyszáz emberéből csak hármsszázzal menekülhetett haza Pápara.

Maga se bánta ezt, mert szívében már ő is kuruc volt s csak az alkalmára várt, hogy átpártolhasson. Őcsese, aki szintén császári ezredes volt, december 13-án (1703.) ezt írta neki Pozsonyból: Csak ma gyűttem meg Bécsből, ahol is az embereket annyira kedteknek láttam, hogy az külső városból már mind behordozóskodtak az emberek és csak pusztára hagyták a külső várost. Savoyai Eugén meg azt írta Pozsonyból B. csbe, hogy ha rögtön segítség nem érkezik, „das gesammte Königreich Ungarn verloren gebe“.

Zólyom vára már december 7-én meghódolt Radvánszky Jánosnak s ez azt írta Beresényinek, hogy történt még valami, amit Zólyom váránál nagyobbra becsül s pennára nem bizhat.

Ez pedig Botyán János, a vitézségéről országos híri császári ezredesnek, Rákóczi hűségére való térése volt.

Az ő példáját követte nemsokára Esterházy Dániel császári ezredes is, s ekkor már Antal ur is levelezett titkon Károlyival, aki jószágait kímélte, sőt drágaköves, pompás török nyeret, kantárt, csótárt küldött kedveskedésül a fejedelemnek. Aztán nyíltan át is pártolt, pedig felesége gróf Nigrellinek, a kaszai főkapitánynak volt a leánya.

A nagyszombati csatában már mint altábornagy a balszárnyat vezényelte. A pudmerici csatában

szelességével nagy hilt követett el. A vén jámbor Herbevillét kapkodásával kiengedte a kelepceből, amelybe Rákóczi roppant ügyesen becsalta.

A pudmerici harc semmi hátránnyal nem volt a kurucok ügyére s nem is nagyon busult miatta a fejedelem. Esterházy ezután a felvidéken hadakozott, majd a Dunántulra küldték s legtényesebb diadalait itt aratta. Most már tábornagy és dunántuli tőkapitány volt. Esterházy rendkívül nagy becsü tábori könyvet hagyott hátra, amelyet Thaly Kálmán adott ki. Ez a tábori könyv nagybecsü forráshalmaz s a kurucok történetíróinak megbecsülhetetlen forrásmunka.

A trencsényi csata után, ahol Rákóczit súlyos veszteség érte, Esterházy Antalhoz gyorsfutárt küldött Beresényi, hogy minél nagyobb erővel üssön Bécs fajára, hadd lássák, hogy a kurucok hatalma még nem tört meg. E feladatának emberül megfelelt s lovas ezredi felverték Ausztriát, temérdek falut felégették és felprédálták.

Béri Balogh Adám vitéz dandárnoka pedig Kölesdnél teljesen szétverte a rácokat. E fényes győzelem új lelket öntött a dunántuli részbe, amelyet a hős Bezeredy Imre árulása nagyon elcsüggesztett Esterházy pedig megtámadta a Légrad táján toborzó Draskovich Jánost, aki Heister Hanniballal akart egyesülni, a 3000 főnyi seregből ötszáznál többet levágatott, Jella-ich Gábor az al-bán fia is elesett, a többit pedig a Murába ugratta, vagy Horvátországba üzte, ahonnan méneseket, gulyákat hajtatott el.

Heister e veszedelem hírére visszavonult.

Esterházy ausztriai diadalmas beütéséről a labanc napló ezeket írja: Midőn a trencsényi harc felől az gyorsfutár megérkezék, egyszersmind Bécsből Hajszter után kurir ment, hogy gyűjjön vissza, mivel hogy az másik éjjel nagy darabon föl gázolta tizennégyezer kuruc Ausztriát: Simering nevű faluig voltak, az ki csak előtte van Bécsnek; többet hajtottak el háromezer marhánál. Ő felsége (I. József) kevésbe mult, hogy az lármára nézve az Favoritásból az városban nem ment, az lineákat (Bécsnél) nem volt kinek őrzeni, honnan a hacsérosoknak (császári testőrség) köllött beléje menni... A kurucok Auszriából ezer emberrel többet vitték rabul s talán kétezer szeker nyereséget.

Az Esterházy kurucok azonban ismét betörték Ausztriába s a labanc-napló így emlékszik meg erről: Az kurucok megint Ausztriában csaptak (aug. 16-án) Ő Felsége úgy mondják, hogy szaladva ment Laxenburgból Bécs felé, nem tudom hová való tőzséreknek ötezer s egynéhány ökreit hajtották el.

Esterházy jól tartotta magát a Dunántul s vitéz brigadérosai sokat lecsapdostak a németekből. Hada azonban egyre fogyott s hátrálmi kezdett Heister elől, pátenst bocsatva ki a föld népéhez, hogy ne higgyenek Heisler hazudozó, mocskos hívogató leveleinek, „maradjanak“ hazájukhoz s letett esküjükhöz

hívek „az Isten legkisebb előmenetellel azon ellenség kevélységét nem segíti és keménykedését tartományukban elől nem viszi.“

Heisler híret véve, hogy Bottyán közeledik, elébe sietett. Esterházy föl akarta tartóztatni, de a palotai harc szerenesétlenül végződött. Seregét nagyrészt szétszórták, több zászlóját, rézdobját és társzekerét elfoglalták. Esterházy Somogyba hátrált, de Kis-komáromnál újabb csatavesztés érte. A kurucok ügye ezzel lehanyatlott a Dunántul. Elfogták a vitéz Fodor László ezredest, Béri Balogh Adámot s mindkettőt lefejezték. A németnél még jobban pusztított a pestis s a dunántuli nép meghódolt a németeknek.

Az egész hazában végsőket vonaglott már a nemzeti ügy. A pestis, a pénzhiány, a kiélt vidékek, ahol több napi járőföldre aranyért se lehetett kapni egy tojást, kenyeret vagy tyukot, lehetetlenné tette a háború folytatását. Esterházy követte Rákóczi a bujdosásban. Odament ő is Rodostóba, gyászolni a dicsőséges multat, melyről csak álmodni tudtak, de visszahozni többé nem lehetett.

A nagy főúr, aki mint Beresényi, szintén udvari zenekart és fényes udvart tartott, a messze idegenben 1722-ben hunyt el. Bálint fia, aki huszárkapitány volt Beresényi László gróf első huszárezredében, díszes siremléket állított neki, amelynek klasszikus latin feliratát Beresényi fogalmazta, de Párizsban vésték rá. Most ő is haza jött nagy fejedelmével és fővezérével együtt s porló szíve talán még egyszer fölérzett a tárogatók bugására, a harci sípok riongására, a dobok tompa pergésére. Es hogyha fölérz, bizonyára megzörgette a koporsóját s ezt kiáltotta a százezrek hangos örömmámorába:

Ugy verd, a föld rengjen,
Ég is visszazengjen,
Aki él, meghallja,
Sőt azt is, ki halva
Fekszik, felriaszsa:
Rajta, rajta, rajta!

Sibrik Miklós.

A kurucvilág egyik nagynevű diplomatája, Beniczkynek, a fejedelem titkárának naplója szerint „hopmestere“, azaz udvarmestere, később Rodostóban főudvarmestere és mindvégig bizalmas tömbere. A ma is virágzó ősnemes vasmegyei Sibrik-családtól való s kora ifjúságától a fejedelem haláláig ennek udvarában élt. Beniczky naplójából és Mikes feljegyzéseiből tudjuk, hogy a fejedelem sokszor tüntette ki őt bizalmas természetű diplomáciai megbízatásokkal.

Igy az ónodi országgyűlésen, amikor az erdélyi országnagyokat fogadták, így emlékszik meg Beniczky naplójában Sibrik Miklósról: A Fölséges Fejedelem két Lobogós Székel Sereget, kik oda is előre mentek, Karabélyost, jelenlevő Nemes Vármegyék Főrendjeivel s négy Hintóval együtt, innét a Táborhelyről, Onodig Erdély Országának követtyei eleiben u. m. Mikes Mihály gróf és Báró Kemény Simon, Lázár Ferenc Megyeszászi Bíró Urak eleiben mentegy 8 óra tájban küldötte; az kiket is Onodról egész a Sajó hídjáig azon Seregek kísérvén, hogy pompával az Táborra behozának, előre menvén két Lobogós Szikel (két század) Sereg négy rendben, utánnok Karabityosok két sereggel négy rendiben Nemes Vármegyék Főrendei azután. Ezek után az egyik Hintóban Nemes Vármegyék részéül való Deputatusok, Szentiváni Raphael és Gosztonyi Miklós, másodikban

Erdélyi Főrendek, harmadikban Lázár Ferenc és Megyeszászi Bíró, Sibrik Miklós eő Fölsége Asztali Főmbere, negyedikben a két Főkövet: Mikes Mihály gróf és Báró Kemény Simon.

Ebből láthatjuk, hogy a fiatal és daliás Sibrik Miklós „főmbere“ volt Rákóczinak s nemcsak udvarmestere, hanem asztalnoka is. Tudvalévő, hogy a lengyelek már a kurucáboru második évében fényes küldöttséget menesztettek Rákóczihoz s felajánlották neki a lengyel koronát, de a fejedelem, ki hazája szabadságáért fogott fegyvert, a lengyel koronát nem fogadta.

A fényes küldöttség fogadására a fejedelem Sibrik Miklóst küldte nagyszámu lovasesapattal. Ugyancsak őt küldte néhány díszbe öltözött palo ásszázad élén Sieniwska szül. Lubomirska Iona hercegnő elé, aki anyjával előelő lengyel lovagok kíséretében ismételtén meglátogatta.

Ez a nagylelkű hercegnő menedéket adott egykor a lengyel földön a bujdosó Rákóczinak és Beresényinek s mindent elkövetett, hogy a lengyelek segélyesapatokkal is támogassák az ő zászlóbontását.

Ugyancsak nagy fénynyel fogadta Rákóczi a „Mosqua Czar“ követét s a főurak által képezett ragyogó díszmenetben ott kocszított eő Fölsége Hopmestere is.

A fejedelem olyan jókedvű lett a követtel való tárgyalás után, hogy Tánca eredvén extra ordinaire jó kedve vala; sokáig egymásután táncolván, hasonlóképpen a Méltóságos Fő Generális Ur is.

A táncolok közt volt Sibrik Miklós is, aki ekkor még alig harminc éves volt. Sibrik állandóan Rákóczi mellett volt, csupán akkor maradt el tőle, mikor a reményvesztett fejedelem 1711-ben Lengvelországba ment. De nem azért, mintha itthon akart volna maradni, hanem csupán azért, hogy a fejedelem eselédsejét kiválogassa s összes podgyászát magával vihesse utána.

Szatmári Király Adám naplójában olvassuk: Udvari Kapitány Vay Adám Uram az Asszonyyal és gyermekeivel s eselédjeivel jüttenek hozzánk hajókon Danckára s úgy Sibrik Uram is Urunk eő Fölsége Portékájával és egyéb eselédjeivel. Ugyanő írja: Indultanak el tőlünk Ilosvay János, Sibrik Miklós, Doktor Lang (Rákóczi hires orvosa) és Dobszák (D'Abrae francia ezredest) Uraimék Danckáról Anglia és Páris felé hajón a tengeren.

Tehát ekkor már Rákóczi megvált a zokogó bujdosók zömétől és Franciaországba indult. Király naplója nov. 9-én említi: Danckánál szállotunk bé a hajóban négyen: eő Fölsége Fejedelem, Kisfaludy, Mikes Uraimékkal edgyütt, holott is egy helyben a szeleknek ellenkező volta miatt egy hétig kellett mulatnunk.

Sibrik török földre is követte szeretett fejedelmét s Mikes törökországi leveleiben említi, hogy többször küldte a portára is. Páratlan és mélyen megható az a hűséges ragaszkodás, amely a rodostói bujdosókat a nagy fejedelemhez kötötte.

Ha édes testvérek lettek volna, akkor se szeretették volna oly önzetlenül s annyi kölcsönös önmegtagadással egymást. Sibrik épp oly kedvelt s szeretett embere volt Rákóczinak, mint Mikes és hogy mily nagy tekintélyben állott a bujdosók előtt s rangban is az elsők között volt, bizonyítja Mikes levele, mely másfél hónap mulva kélt a szent életű fejedelem halála után: A porta ide küldötte Ibrahim Effendit, hogy itt nézze meg, miben van dolgunk, ha akarjuk-e, hogy a szegény, idvezült Urunk nagyobbik fiát ide hozassa? Erre mindenikünk ráállott.

Azután, hogy beszéljen Sibrik urammal, az urunk hofmesterével, akire szállott az egész háznak gondja.

Az erőslelkű, vasjellemű, sokat hányodott nagy hazafi, Rákóczi hű barátja és elválhatatlan társa a bujdosásban egy félévvel Rákóczi halála után, okt. 6-án örökre lehunyta a szemét.

Rákóczi kedves emberét a rodostói görög templomba temették Eszterházy Antal és Bercsényi Miklós tábornok mellé. Sirtáblájának latin feliratát Mikes készítette s magyarul így szól:

Ez idegen földben nyugszik a szerencse változásai után Szarvaskendi Sibrik Miklós ur nemes magyar. II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem udvarmestere jó és balsorsában hiven követve őt.

Számkivetett, számüzött urával, ennek halála után hatodik hónapra elhunyt.

Elt körülbelül 62 évet, eltemették Rodostóban a Propontus mellett 1735. okt. 18-án.

Most ő is hazatért szeretett urával; akit hiven követt egész életében; az ime nem hagyta el őt a halálba se, hanem magával hozta annyiszor visszasóvárgott édes hazájába. Es ha van élet a siron túl, most jobban vigad ott fenn Sibrik uram, mint egykor itt lent a mosqua cár követének bálján. (P. H.)

(Vége.)

Rodostó és Turin.*)

Ifju, kiben magyar önérzet lángol,
Ki nagyot, szépet álmódol hazánkról,
Ki azt hiszed, hogy már régóta késünk,
Mégis betöltjük majdan küldetésünk,
Mit égiek számunkra kijelöltek:
Szabaddá tesszük ezt az áldott földet,
Szabad hazában új szellem — fény árad,
Új műveltség, itt épülend fel várad,
Egész világnak fénylő mintaképe,
Nyugot csillagja leszen Kelet népe:
Ki ezt reméled büszke álmaidban,
S ezért akarsz harcolni mind siriglan,
Csak el ne csüggedj élted utjain,
Ha eszedbe jut Rodostó s Turin.

S te férfi, kinek lelke immár korhadt,
Ki gyönyört esdve, élsz a múlt kornak.
Kiben ha volt is egykor hit, önérzet,
Szűként kirágta élvyszomj és önérdek,
Ki nem hiszed már néped hivatását,
Magadra öltöd Nyugot hű mázát,
Ki restelled, hogy magyarnak születél,
S mint sülyedő hajóról menekednél,
Csak még az érdek, önzés tart itt vissza,
S élsz önérzetlen, népedben nem bizva:
Oh, te hitetlen, ébredj öntudatra,
Tekintve a két bujdosó alakra,
Mily nagy e nemzet, lásd meg nagyjain,
S gyujtsdon új hitre: Rodostó s Turin.

*) Mutató a költőnek Nemzeti Iant című kötetéből.

Rodostó s Turin! mennyi kétség ebben
És mégis mily hit, dacos, rendületlen.

Rodostó s Turin! a múlt gyász felhője,
De fénysugár is az esdett jövőbe.

Vezér saját népétől számüzetve,

S számüzött vezér, népét csak szeretve.

Majd gyötrő bánat, távol a szép hontul,

Majd szabad hon sejtelve a siron túl.

Rémitő érzet, hogy a nemzet veszve,

Nyugodt tudat, hogy föltamad az eszme!

Te ifju, férfi s mind akiben lélek,

Érzed, mily sujtó s fölemelő érzet,

Mennyei üdv és pokolbeli kín

Mind e két szóban: Rodostó s Turin!?

Palágyi Lajos.

Apróságok.

A cár krokodilusvadászata. A legveszedelmesebb vadászatok egyike a krokodilusvadászat. Különösen nagy fáradtsággal és veszedelemmel jár ennek a hüllőnek a vadászása a kele.-indiai szigeteken, mert ott a krokodilus jórészt a Mangrove-mocsarakban él. Ezen mocsaras vidéken alig lehet tartózkodni, mert kemény talaj alig akad, a többi részen pedig az ember nagyon könnyen elsülyed. Ha tehát a vadász itt fel akarja keresni a krokodilusokat, apró lelekvesztőkbe, ugynevezett sompan-okba kell ülni és a hüllők buvhelye felé eveznie. Ha azután szembe kerül az ember egy krokodilussal, meg kell várnia, míg az állat közvetlen közelébe jut és csakis akkor löhet reá. A lelekvesztő ugyanis jó mélyen jár a mocsárban és a vadász is alig látszik ki a víz színe fölött. Ha tehát nagyobb távolságból lőne az állatra, a golyó az állat testét körülvevő víztömegről csakhamar visszapattana. Éppen ezért kell a hüllő közvetlen közelébe evezni, amikor viszont az a veszély fenyegeti, hogy a súlyosan megsebesített állat a löv s pillanatában farkával hatalmasat csapván maga körül, a törekeny járművet összezuzná. De ha ez nem is történnék meg, a telkorbácsolt víztömeg bizony nagyon könnyen telfordíthatja a lelekvesztőt, amikor is a vadász csak különös szerencsésének tarthatná, ha élve menekülne a fenevadak köréből. Amikor még a cár trónörökös volt, azt az óhaját fejezte ki, hogy ő is szeretne egyszer egy indiai krokodilusvadászaton résztvenni. A trónörökös óhaja parancs lévén természetesen csak hamar hozzálítottak az előkészületekhez.

Csak hogy a fent vázolt veszedelmes kalandba nem igen merték belevinni a trónörökösöt, és éppen ezért a következő fortélyhoz folyamodtak: A vadászat rendezője legelső sorban is a benszült maláji lakossággal több krokodilust fogatott össze és azokat egy tengeröbölbe eresztették, ahol kisebb gőzcsónakok is közlekedhetnek. Ezenkívül a vízben hatalmas kőoszlopokat emeltek, amelyekhez a krokodilusokat erős láncok segítségével odakötötték. Amikor mindezekkel az előkészületekkel végeztek, meghívták a trónörökösöt is, aki nagy lelkesedéssel lövöldözte a fenevadakat. A későbbi cár még ma sem tud erről a kegyes csalásról és ma is őrzik a cári palotában az általa elejtett krokodilusok bőreit.

Karácsonyi ajándékunkat a „Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvet 1907-re“ minden előfizetőnk megkapja az ünnepi számmal.

Képiünkhöz.

A hercegisasszony elhagyja a zárdát. Zárdában nevelték a szépséges hercegisasszonyt. Megnőtt. Nagy lány volt. Egyszer csak eljötték érette és hazavitték a hercegi fényes palotába, ahol a zárdá szent élet csendes-ége után zajos napok vártak a szép hercegisasszonyra.

Pótló-talány.

—otond	—bul
—lga	—ános
—ajos	—ra
—avid	—encel
—ttó	—lek
—ábor	—ivadar.

A hiányjelek helyére egy betűt teszünk, miáltal egy nevet kapunk és ha e betűket felülről lefelé olvassuk, egymásnak legközelebb ezt kívánjuk.

Megfejtési határidő 1906. december hó 22.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 49. számában közölt talány megfejtése:

„Féltékeny.“

Helyesen fejtették meg: Vakareszku Mária, Kuszlos Anna, Beke Piroska, Cséplő Róza, Renner Ida, Barabás J. zsef, Barta Juliska, Péterfy Tamásné, Csónka György, Berán Lajos, Nagy János, Jakabos Minály, Béres Lajos, Fodor András.

A sorshuzasnál Csónka György nevét huzztuk ki elsőnek kinek egy értékes regényt küldtünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

G. S. Karácsonyfalva. A tulbuja vetés legeltethető, de csak akkor, ha a talaj nem nagyon süppedékes. Az állatokat csak keresztülhajtani legtanácsosabb, nehogy egy helyen legeljenek. Legjobb birkákkal lege tetni, mert a marha a puhább talajból gyökerestől is kitépi a vetést. — **Kondor Geza** Sarló-pusztá. Az „Országos Magyar Méhészti Egyesület“ hivatalos helyisége Budapesten IX. Imre-utca 4. sz. alatt van. Lapja a *Magyar Mész*, a melyet az egyesület tagjai ingyen kapnak. Tagdíj 4 K. Tagja lehet bárki, aki méhészettel foglalkozik, vagy eziránt érdeklődik. **Blógai Sándor Kecskemét** Ha a tyúk a falat kaparja, annak a jele, hogy mészre van szüksége. Tessék az eledele közé (főttburgonya, répa) apróra összetört tojashéjat adni, vagy mészben bővelkedő takarmányneműt. **Az elmúlt héten előfizettek lapunkra:** Kele István, Józsa Ferenc, Futó Mihály, Nagy M. Péter, Csinta Lajos, Renner Antal, Vakareszku István, Csorba Péter, Sajó Vendel, Barca Mihály, Csifó Mihály, Mészáros József, Gála Nagy György Pálfi Dénes, Jókuti Gergely, Szamosi László, Werner Pál, Erdős János felső, Nyiredi Ferenc, Hajgató Etel, Mezei Sándor, Pál János, Istvánfi Ödön, Poor Árpád, Fülel Kázmér, Sipos János. **Sorsjegyekről.** Sándor Mihály, Nyiredi Ferenc, Csifó Mihály, Nagy M. Péter sorsjegyeik nem huzzattak ki.

Megjelent!

Megjelent!

A góbé a gazdaságban.
(Humoros gazdasági tárcák.) Postaköltséggel együtt 2 K. küldi:
Péterfy Tamás Budapest, IX., Köztelék

≡ A „Független Ujság“ olvasói félárban kapják.

Postai díjjal együtt i koronáért!

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1906. december 13.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.20 K., vidéki borjúhús 130—136 K., sertéshús 96—1.26 K., szalonna füstölt 120—140 K., szalonna, olvasztani való 1.22—1.32 K., hárj 140—144 K., sertézsír 1.30—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 0.92—1.92 K., hazai sonka 1.80—2.— K.

Faromfélék: — — — — — K., rántani való csirke 1.20—1.80 K., sütni való csirke 1.80—2.80 K., kacsa, hizott 5.—7.— K., lud, hizott 10.—15 K., pulyka, hizott 7.—12.— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.30—1.50— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.30—1.50— K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Fuzó* 14.70—15.45 K. *Ross* 12.20 K.-tól 12.50 K.-ig. *Árp.* 12.40 K.-tól 12.70 K.-ig, jobb minőségű — K.-tól — K.-ig. *Zab* 14.60—14.70 K. *Tenger* 12.50—13.70

Teavaj: (centrifugál) 2.40—2.70 K., főzővaj 1.60—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—20 fillér.

Tojás: bacsikai 92.—96.— K., erdélyi apróbb áru 92.—93 K. ládánként. (1440 db.) Apadt —.— K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.20—5.— K. róza uj 3.60—3.80— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt —.— mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 4.80—6.60 fillér, mohar 6.—6.20 fillér, zsupszalm: 4.—5.— fillér, alo szalma 3.10—3.60 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesültek Országos Szövetségének titkára

Alfa-Separator

Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. ☞

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint **770** első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül **85000** darab.

Több mint **500,000** Alfa Laval Separator az egész világon.

Legjobb és legolcsóbb

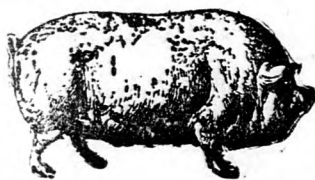
gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földművelés-
ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal
kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája

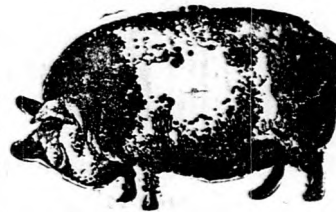
Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

ÚRL REZSŐ

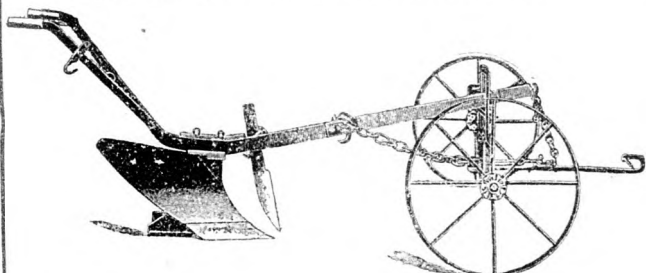
sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Bérmocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott ál-
lapotban és leg na-
gasabb napi arakon
értékesít.

== Egyvasu egyetemes ekék ==
Két és több barázdás ekék

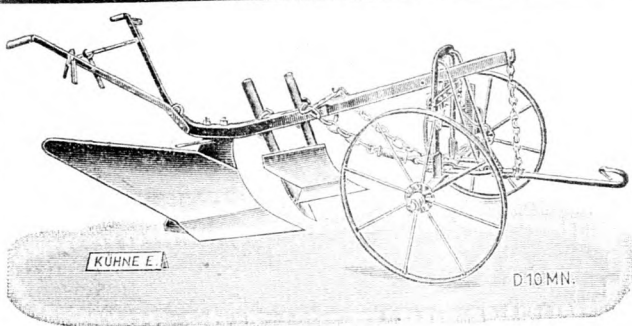
Minden részükben elsőrendű acélananyagból a leg-
tökéletesebb szerkezettel

Tégelyaczel-fejekkel, melyek eltörhetetlenségéért szavatosságot vál-
lalok. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound)
pánczel aczel-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb
öld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó
szántóvasakkal. — Figyelemre méltó újonság: Bächer „D“-jegyű javi-
tott szerkezetű eketaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal
önműködő kenőszelenczével; közönséges eketaligák ellenében
ötszörös tartósságot biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszkö-
zökben. Boronák, kapáló- és töltőgetőgépek, porhanyítók, rögtörők.
Árjegyzéket készséggel küldök.

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő **Szücs Zsigmond** Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapest, Üllői-ut 25.

Az őszi idényre:**Egy- és kétvasu ekéket**

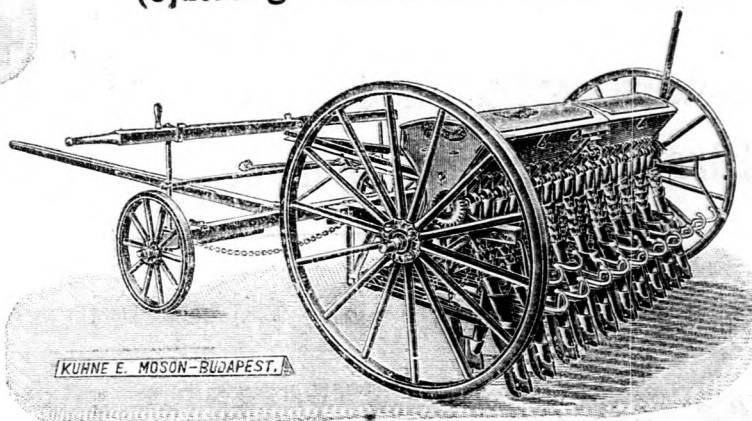
(Újonság: BIPPART-altalajeke).

Sorvetőgépeket

és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

Kühne E. gépgyára
Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 57/a.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál :

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtokéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

Gazdak Biztosító Szövetkezele

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alaknút 1900.	Biztosítéki alap:	Alaknút 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953.240 — kor.
Tartalékok	-----	601.263.93 kor.
	Összesen	2.554.503.93 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle mértékek szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérít-
ést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—3%-os
díjvisszatérítést kaptak. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosított-
tak kik 5—10 ére adják fel biztosításukat 5% engedményben részesítet-
nek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban
és szívesen szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosítatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb
Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% KÁLI

tartalommal, továbbá

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő
minőségben legolcsóbban

szállít a

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.